

Силабус курсу

Ризики фінансового шахрайства

Ступінь вищої освіти – магістр
Спеціальність – 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітньо-наукова програма «Публічні фінанси»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.е.н., доцент Петрушка Олена Володимирівна

Контактна інформація

petrushka888@ukr.net; +38 (097) 4716395

Опис дисципліни

Дисципліна «Ризики фінансового шахрайства» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навиків щодо ідентифікації ризиків фінансового шахрайства та їх використання при викладанні фінансово-економічних дисциплін. Дисципліна орієнтує на пошук новітніх методик та інструментарію протидії проявам шахрайських схем у сфері фінансових послуг.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
6 / 2	1. Теоретичні основи шахрайства у сфері фінансових послуг	Розуміння теоретичних засад виникнення шахрайства, знання його основних форм та ознак. Вивчення сфери прояву фінансового шахрайства.	Тести, питання
6 / 4	2. Фінансове шахрайство у готівковому грошовому обігу	Ознайомлення із ризиками фінансового шахрайства у готівковому грошовому обігу. Вивчення основних ознак та схем фальсифікації грошових купюр, а також механізмів їх протидії.	Кейси, тести, питання

6 / 2	3. Ризики фінансового шахрайства у банківській сфері	Вивчення основних ознак шахрайств у банківській сфері, ознайомлення із його основними мотивами. Вміння застосовувати на практиці інструменти протидії та уникнення зловживань у сфері банківських послуг.	Задачі, кейси, питання
6 / 4	4. Страхове шахрайство та шляхи його усунення	Ознайомлення із ризиками шахрайства у сфері страхування. Вивчення форм фінансового шахрайства та способів боротьби з ними. Засвоєння матеріалів щодо законодавчого регулювання протидії фінансовому шахрайству у сфері страхування.	Питання, тести, ситуаційні задачі
8 / 2	5. Фінансовий моніторинг та фінансова розвідка як засоби протидії шахрайству	Ознайомлення із суттю та значенням фінансового моніторингу, його основними функціями. Вивчення основних завдань та елементів фінансової розвідки, її місця у структурі економічної розвідки.	Питання, ситуаційні задачі, кейси

Перелік рекомендованих джерел інформації

1. Висоцька, І., & Нагірна, О. (2024). Фінансове шахрайство банківського сектору в період дії воєнного стану. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ (серія економічна)*. 2024. № (1). С. 12-18.
2. Всесвітнє дослідження економічних злочинів та шахрайства 2022. URL: <https://www.pwc.com/ua/uk/survey/2020/economic-crime-survey.html>
3. Годнюк, І. В., Шубенко, І. А., Вольська, А. О. Фінансове шахрайство у комерційних банках України. Шляхи боротьби у сфері безготівкових розрахунків. *Економічний простір*. 2021. №165. С.110-115.
4. Гончар Л.В., Малахова А.В., Невкіпіла О.С. Фінансове шахрайство та безпека. *Інноваційна економіка*. 2021.№3-4. С. 170-174.
5. Данилюк М. О., Данилюк-Черних І. М., Мацук З. А. Протиріччя та фінансові шахрайства в реальному секторі економіки. *Бізнес Інформ*. 2022. №1. С. 274-279.
6. Жидовська Н., Петришин Л. Сучасні підходи до державного фінансового контролю як інструменту забезпечення ефективного використання бюджетних ресурсів. *Економіка та суспільство*. 2024. №(62). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-13>. 7.
7. Закон України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом” від 28.11.2002 р. № 249-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>
8. Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>
9. Закон України “Про захист персональних даних” від 01.06.2010 № 2297-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
10. Квеліашвілі І. М. Ідентифікація інституціональних проблем у сфері фінансового контролю України. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2023. №3(38). С. 43-48.
11. Кириленко О. П., Русін В. М. Напрями мінімізації фінансових шахрайств у сфері публічних закупівель. *Світ фінансів*. 2020. № 2. С. 62-76.
12. Кізіма Т. Фінансове шахрайство: теоретична концептуалізація та економічне підґрунтя. URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1230>

13. Колпакова А. Державний фінансовий контроль на сучасному етапі: огляд концептуальних засад. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. 2023. Vol. 2, No. 1, 2023, pp. 9-18.

14. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

15. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

16. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

17. Міщенко Д.А. Державний фінансовий контроль як умова ефективного функціонування податкової системи. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2023. № 3 (38). С. 49-54.

18. Найпоширеніші методи шахрайства в Україні у 2019-2020 та як від них захиститися. URL: <https://www.ipau.ua>

19. Петрушка О.В. Модернізація системи державного фінансового контролю в Україні. *Економіка. Фінанси. Право*. 2022. №10. С. 16-18.

20. Петрушка О.В., Сидор І.П. Внутрішній аудит в системі надання послуг з державного пенсійного страхування. *Ефективна економіка*. 2022. № 12. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/892/902>.

21. Петрушка О.В., Сидор І.П. Особливості здійснення державного фінансового контролю в закладах охорони здоров'я. *Економіка та суспільство*. 2022. №43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1707/1642>.

22. Рябчук О.Г., Твердун С.О. Форензік як інструмент протидії економічним злочинам та фінансовому шахрайству на підприємстві. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2021. Вип. 40. С. 77-82.

23. Стецюк, О., Чубай, В. Способи запобігання та виявлення фінансового шахрайства на підприємстві. *Молодий вчений*. 2023. № 3 (115), 120-127.

24. Стецюк, О., Чубай, В. Шахрайство на підприємствах: види, критерії ідентифікації та причини виникнення. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. (47). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-95>

25. Хамига Ю. Я. Фінансове шахрайство: критерії ідентифікації та напрями мінімізації : дис. ... д-ра філос. : 072 - Фінанси, банківська справа та страхування. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 284 с.

26. Шахрайство на підприємстві: причини та наслідки, виявлення та протидія. URL: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA012486#:~:text

27. Шкаровський Д. Whistleblowing system - важливий інструмент викриття шахрайства та інших порушень. *Юридична газета*. 2020. № 11 (717). URL: <https://jur-gazeta.com/dumka-eksperta/whistleblowing-system--vazhliivy-instrument-vikrittya-shahraystva-ta-inshih-porushen.html>

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Ризики фінансового шахрайства» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи здобувачів вищої освіти; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань; екзамен.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань здобувачами вищої освіти і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу здобувач вищої освіти може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими здобувачами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування тощо) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Ризики фінансового шахрайства» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне за поточне оцінювання по темах (1- 2) – макс. 100 балів за кожну тему	10 тестів - макс. 2 бали за кожен тест; 2 теоретичні питання - макс. 20 балів за кожне 2 задачі - макс. 20 балів за кожну	Виконання комплексних завдань: три завдання по 30 балів. Активність під час проведення тренінгу - 10 балів.	Оцінка визначається сумарно за кожен етап дослідження: повнота дослідження - макс. 20 балів; якість аналізу дослідження - макс. 30 балів; практична значущість результатів дослідження - макс. 20 балів; аргументованість представлених висновків дослідження - макс. 10 балів; оформлення роботи - макс. 10 балів; захист та презентація наукового дослідження - макс. 10 балів.	2 теоретичних питання - макс. 25 балів за кожне питання; 2 задачі - макс. 25 балів за кожну задачу;
максимально 100 балів		максимально 100 балів	максимально 100 балів	максимально 100 балів

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом